

«БЕКІТЕМІН»

Қожа Ахмет Ясауи атындағы
Халықаралық университеттің ректоры
көзінде өкілі
П.Баттал
«10 » 10 2023 ж.

«БЕКІТЕМІН»

Қожа Ахмет Ясауи атындағы
Халықаралық
университеттің ректоры
Ж.Темірбекова
10
2023 ж.

САПА МЕНЕДЖМЕНТІНІҢ ЖҮЙЕСІ
УНИВЕРСИТЕТ ЕРЕЖЕСІ

YE-XKTU-021-2023

**ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ЖОБАЛАРЫН ЖҰЗЕГЕ АСЫРУ ЖӘНЕ ҮЙЛЕСТИРУ
ТУРАЛЫ**

АЛҒЫ СӨЗ

1. Ғылым департаментімен ӘЗІРЛЕНДІ ЖӘНЕ ЕҢГІЗІЛДІ
2. Әзірлегендер: – Ғылым департаментінің директоры Х.Масадиков
3. Келісілді: – Ғылым және стратегиялық даму вице-ректоры А.Ошибаева
– Академиялық мәселелер вице-ректоры Э.Идрисова
– Қаржы және халықаралық байланыстар вице-ректоры Мустафа Нұрсой
– Жауапты хатшы Г.Байсенкул
– Заң бөлімінің басшысы Г.Мусаханов
– Қаржы департаментінің директоры Қ.Төребай
Адам ресурстарын басқару бөлімінің басшысы м.а.
Ж.Сыздыкова
– Стратегиялық даму, рейтинг, комплаенс бакылау
және сапа орталығының жетекші сарапшысы
А.Бакирова
4. ЕҢГІЗІЛДІ – 2023 ж.
5. Тексерілу мерзімі – 2026 ж.

Қызметтік колданыс үшін басылым

Түркістан, 2023

К.А. Ясауи атындағы Халықаралық Казак-Түрк Университеттің Сапа менеджментінің жүйесі	Жұмыс даңасы
№ <u>102</u>	2023 ж.
« <u>10</u> » <u>10</u>	2023 ж.

<i>Коңга Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті</i>	<i>УЕ-ХҚТУ-021-2023</i>
<i>Сана менеджментінің жүйесі</i>	<i>Университет ережесі</i>
<i>Ғылыми-зерттеу жобаларын жүзеге асыру және үйлестіру туралы</i>	<i>21 беттін 2-беті</i>

МАЗМҰНЫ

1. Максаты мен қолдану аясы, негіздемесі, қысқартылған сөздер _____	3
2. Органдар, міндеттер, құқық және жауапкершіліктер _____	5
3. Жоба түрлері және қолдану бағыттары _____	7
4. Өтінім беру және сараптау (Багалау) _____	10
5. Жобалардың орындалуы және мониторингі _____	12
6. Жалпы ережелер мен санкциялар _____	15
7. Өзгерістерді енгізу тәртібі _____	18
8. Келісу, сактау және тарату _____	18
9. Қосымшалар _____	20

<i>Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті</i>	<i>УЕ-ХҚТУ-021-2023</i>
<i>Сана менеджментінің жүйесі</i>	<i>Университет ережесі</i>
<i>Ғылыми-зерттеу жобаларын жүзеге асыру және үйлестіру туралы</i>	<i>21 беттін 3-беті</i>

1. МАҚСАТЫ МЕН ҚОЛДАНУ АЯСЫ, НЕГІЗДЕМЕСІ, ҚЫСҚАРТЫЛҒАН СӨЗДЕР

Мақсаты

1.1 Бұл Ереже, Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің оқытушы-профессорлары және докторант, резиденттер (медицина, стоматология, фармацевтика, ветеринария мамандықтары) немесе өнер саласында біліктілік арттырылған ғылыми қызметкерлер тарарапынан дайындалған ғылыми-зерттеу жобаларының қарастырылуы, кабылдануы, қолдау көрсетілуі, осыған катысты жұмыстардың жүргізілуі, кадағалануы, нәтижелерінің талдануы және қоғамға жариялануы туралы тәсілдер мен негіздерді айқындау мақсатында дайындалды.

Қамту аясы

1.2 Бұл ереже, Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті тарарапынан жүргізелетін ғылыми-зерттеу жобаларын қамтиды.

Негіздеме

1.3 Бұл Ереже:

- Қазақстан Республикасының 18.02.2011 жылғы «Ғылым туралы» Занына;
- «Қазақстан Республикасының 2011-2020 жылдарға арналған білім беруді дамыту жөніндегі мемлекеттік бағдарламасына» (ғылыми-зерттеу бағыты бойынша) (07.12.2010ж.);
- Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Занына (18.02.2011ж; 27.07.2007ж. 44-баб, 9-тармак);
- Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындары студенттерінің ғылыми зерттеу жұмыстарының жыл сайынғы байқауын ұйымдастыру және өткізу жөніндегі ережесіне (15.11.2012, 03-4/436);
- ҚП-ХҚТУ-7.5.3-2020 Құжатталған акпараттарды басқару;
- Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті Жарғысының 1, 10 (б), 15 баптары;
- Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің 03.06.2023ж. 75-ші Өкілетті Кеңес мәжілісінің шешімдерімен қолданыска енгізілген «Ғылыми-зерттеу жобаларын жүзеге асыру және үйлестіру Регламентінің» ережелеріне негізделе отырып дайындалды.

Қысқартылған сөздер

1.4 Бұл Ережеде берілген қысқартылған сөздер тәмендегідей:

- **Университет:** Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті.
- **Сенат:** Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің Сенат мәжілісі.
- **Басқару кеңесі:** Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің Басқару кеңесі.
- **Өкілетті Кеңес:** Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің Өкілетті Кеңесі.
- **Ректор:** Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің Ректоры.
- **Ректор Өкілі:** Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің Ректор Өкілі.
- **Вице-ректор:** Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің Вице-ректоры.
- **Ғылыми зерттеу жобасы (ҒЗЖ):** Ғылыми жоба аяқталған кезде, өз саласы бойынша ғылымға үлес косатын, елдің технологиялық, экономикалық, мәдени-әлеуметтік дамуына үлес косатын ғылыми мазмұндағы, сондай-ақ университеттің ішкі және сыртқы, ұлттық және

халықаралық ұйымдарының қатысуымен жүзеге асырылатын жобалар арқылы ғалымдар дайындау және ғылыми инфрақұрылым құру және дамыту жобалары.

- Ғылыми зерттеу жобаларының (F3Ж) комиссиясы: ғылыми жобаларды қарастыру, бағалау, кабылдау, колдау, ынталандыру және үйлестіру, сондай-ақ жогары оқу орнының ғылыми көрсеткіштерін арттыру бойынша тиісті іс-шаралар жүргізу, ғылыми көрсеткіштерді өлшеу, бағалау және ғылыми саясатты айқындауга қатысты жұмыстар жүргізу, басшылықтың ғылыми-зерттеу жұмыстарына қатысты беретін басқа да жұмыстарын жүргізу мақсатында құрылған комиссия.

- F3Ж комиссия төрағасы: F3Ж комиссиясына жогары оқу орнының атынан төрағалық ету мақсатында Ректор және Ректор Өкілі тарапынан тағайындалған және солардың алдында жауапты болып табылатын Вице-ректор.

- F3 болімі: F3Ж комиссиясының хатшылық жұмыстарын жүргізетін, бюджет төлемдерін арнайы есеп-шотқа аударатын, арнайы есеп-шотқа қатысты жұмыстарды жүргізетін, ғылыми қызметкерлердің ұлттық және халықаралық ұйымдар тарапынан колдау көрсетілетін жобаларын тиісті заңнамада көрсетілген ережелерге сәйкес жүргізетін және қадағалайтын, Ректор және Ректор Өкілінің ғылыми-зерттеу жұмыстарына қатысты беретін басқа да жұмыстарын тиісті бөлімдермен байланыса отырып жүргізетін бөлім.

- F3 бөлім үйлестірушісі: F3 бөлімінің жұмыстарын университет атынан жүргізуге жауапты, PhD немесе соған теңестірілген ғылыми дәрежесі бар оқытушы.

- Жоба жетекшісі: Жобаны ұсынатын, оның дайындалуы мен орындалуына жауапты университеттің оқытушы-профессорлары мен докторантурасы немесе резидентура, (медицина, стоматология, фармацевтика, ветеринария мамандықтары) немесе өнер саласында біліктілік арттырған ғылыми қызметкерлер.

- Ғылыми қызметкер: ғылыми жобаны жүргізу үшін жоба жетекшісі тарапынан жобага мүше болып қабылданған оқытушылар, жобаның тақырыбы бойынша бакалавр (бакалавр студенттері ғылыми жобаларға зерттеуші ретінде мүше бола алады) және жогары білімнен кейінгі бағдарламаларда білім алып жатқан ізденушілер (магистрант, докторант) мен магистратура, докторантурасы бағдарламаларын бітіріп жоба бойынша жұмыс істеп жатқан азаматтар.

- Стипендият: Жүргізілетін жоба бойынша шәкіртакы төленетін, жогары оқу орнының магистратура және докторантурасы бағдарламаларында білім алатын ізденушілер.

- Жоба тобы: Жоба жетекшісі, ғылыми қызметкерлер және стипендияттар.

- Сарашы: Жоба бойынша ұсынылатын есептер, өтініш-талараптар және жарияланымдар сияқты жұмыстарды бағалау үшін пікірлері сұралатын ғылыми қызметкерлер мен докторлық дәрежесі бар оқытушылар.

- Жоба келісімшарты: Колдау көрсетілу жөнінде шешім қабылданған жобаларға қатысты Ректор, Ректор Өкілі немесе F3Ж төрағасы мен жоба тобы тарапынан кол қойылған, сондай-ақ жобаны жүргізу, қорытындылау және жоба нәтижелерін жариялау сияқты мәселелерде жүгінетін принциптер мен тәртіп-негіздер қамтылған келісімшарт.

- Зерттеудің басым бағыттары: Елдің және Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеттің ғылым және технология саясаты мен F3Ж комиссиясының ұсыныстарын ескере отырып, жыл сайын Сенат айқындастын университеттің басты ғылыми бағыттары.

- Қаржылық колдау: Ұлттық немесе халықаралық ұйымдар тарапынан колдау көрсетілетін ғылыми жобалар бойынша қажеттілік туындаған жағдайда пайдалану үшін жалпы жобаның құнынан 20% аспау шартымен F3Ж комиссиясы тарапынан ұсынылып, Ректор мен Ректор Өкілі тарапынан бекітілетін қаржылық колдау.

- Жобалық процестердің басқару жүйесі: Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеттің ғылыми-зерттеу жобаларының процестерін басқару жүйесі.

<i>Кожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті</i>	<i>УЕ-ХҚТУ-021-2023</i>
<i>Сапа менеджментінің жүйесі</i>	<i>Университет ережесі</i>
<i>Ғылыми-зерттеу жобаларын жүзеге асыру және үйлестіру туралы</i>	<i>21 беттін 5-беті</i>

- **ҰМФТСО:** Ұлттық мемлекеттік ғылыми-техникалық сараптама орталығы.
- **СМЖ:** Сапа менеджменті жүйесі.
- **СРСО:** Стратегиялық даму, рейтинг, комплаенс бакылау және сапа орталығы.
- **ҒЗИ/ҒЗО:** Ғылыми-зерттеу институттары/орталықтары.

2. ОРГАНДАР, МІНДЕТТЕР, ҚҰҚЫҚ ЖӘНЕ ЖАУАПКЕРШІЛІКТЕР

ҒЗЖ Комиссиясы

2.1. ҒЖК комиссиясы, Ректор мен Ректор Өкілі тарапынан тағайындалған Ректор орынбасарының басшылығымен ҒЖК бөлімінің координаторы және Сенаттың ұсынысымен Ректор мен Ректор Өкілі тарапынан тағайындалған ең кемі жеті және ең көп он бір адамнан құралады.

2.2. ҒЖК комиссиясының мүшелері мен комиссия төрағасы 4 жылға тағайындалады. Қызмет мерзімі аяқталған төраға мен комиссия мүшелері белгіленген тәртіппен кайта тағайындалуы мүмкін.

2.3. Комиссия төрағасы мен мүшелерінің өздерінің міндеттері мен жауапкершіліктерін орындамағандығы анықталған жағдайда, белгіленген тәртіпке сәйкес Ректор және Ректор Өкілі тарапынан қызмет мерзімдері аяқталмай жатып қызметінен босатылуы мүмкін. Кез-келген себепке байланысты қызметінен босатылған комиссия төрағасы немесе комиссия мүшесінің орнына белгіленген тәртіппен жаңа комиссия мүшесі тағайындалады.

ҒЗЖ комиссиясының мәжіліс отқізу және шешім қабылдауға қатысты саны

2.4. ҒЖК комиссиясы, комиссия төрағасының шакыруымен жиналады. ҒЖК комиссиясы мүшелердің басым белгінің қатысуымен жиналады. Шешімдер ашық дауыс беру және көпшіліктің дауыс беруі арқылы қабылданады. Берілген дауыстар төң болған жағдайда, комиссия төрағасының дауысы шешуші дауыс болып есептеледі.

ҒЗЖ Комиссиясының әкілеттігі, міндеттері және жауапкершілігі

2.5. Комиссия мынадай міндеттерді атқарады:

a. Жоба нәтижелерінің ғылыми құндылығы жогары нәтижелер шығаруына ынталандыратын және ресурстардың тиімді пайдаланылуына ықпал ететін саясатты назарға ала отырып қолдау көрсетілетін жоба түрлері мен олардың қолданылу принциптерін айқынайды.

b. Жобаға өтінім беру күнтізбесін дайындауды.

c. Жобалық өтінімдерді жүзеге асыруға, бағалауға, орындауға, мониторингке және корытындылауға қатысты іске асыру принциптерін аныктайды.

d. Қолдау көрсетілетін жобалардың келісімшарттарын дайындауды.

e. Зерттеушілер қатыса алатын жобалардың санын және жобаларға көрсетілетін қолдау көлемін (мөлшерін) аныктайды.

f. Жобалар бойынша гранттық қаржыны төлеуге қатысты процедуралар мен принциптерді аныктайды..

g. Жобалар бойынша сарапшы қаражатына қатысты процедуралар мен принциптерді аныктайды.

h. Жоба өтінімдерін тікелей немесе сарапшылардың пікірлеріне сүйене отырып бағалайды, жобаларға қолдау көрсетіліп-көрсетілмейі жөнінде шешім қабылдайды және осы тұргыда қабылданған шешімдерді Өкілетті кеңестің бекітуіне ұсынады.

i. Жоғары оку орнының зерттеушілері басқаратын ұлттық немесе халықаралық институттар мен ұйымдардың қолдауын тапқан ғылыми-зерттеу жобалары аясында ҒЗЖ бөлімі тарапынан жасалынатын қаржылай төлем өтінімдеріне қатысты принциптерді

<i>Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті</i>	<i>УЕ-ХКТУ-021-2023</i>
<i>Сана менеджментінің жүйесі</i>	<i>Университет ережесі</i>
<i>Ғылыми-зерттеу жобаларын жүзеге асыру және үйлестіру туралы</i>	<i>21 беттің 6-беті</i>

анықтайды. Өтінімдерді бағалайды және колдау көрсетілетін жобалар бойынша аралық және қорытынды есептерді ұсыну ережелерін анықтайды.

j. Іске асырылып жатқан жобалар аясында аралық есептерді ұсыну принцилерін анықтайды, ұсынылған аралық есептерді бағалайды және шешім қабылдайды..

k. Жоба жетекшілерінің қосымша уакыт, қосымша қаржы және басқа да талап-өтініштерін қарастырып шешім қабылдайды.

l. Қажет деп тапкан жағдайда жоба жұмыстарын тексереді және/немесе оны сарапшыларға тексертеді, жоба жетекшілерін ауыстыра алады және жобаны тоқтата алады.

m. Келісімшарт және Ереже баптарына қайшы келетін жағдайларда тиісті санкциялар туралы шешім қабылдай алады.

n. Елдің және Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеттің ғылым саясатына сәйкес басты ғылыми бағыттар мен тақырыптарды анықтау бойынша жұмыстар жүргізіп, оны Сенатқа ұсынады.

o. Ғылыми-зерттеу жобаларын ынталандыру және үйлестіру – университеттің ғылыми-зерттеу көрсеткіштерін арттыру және зерттеу саясатын анықтау жұмыстарына ықпал етеді.

p. Университеттің ғылыми-зерттеу нәтижелерін өлшеу және бағалаумен байланысты ішараларды жүзеге асырады.

q. Жоғары оқу орнының ғылыми-зерттеу жобаларын іске асыру және үйлестіру туралы регламенті бойынша Ректор мен Ректор Өкілі тарапынан берілген басқа да міндеттерді орындайды.

r. Комиссия мүшелері өтінім берілген және бағаланған жобалар аясындағы барлық ақпараттың құпиялышына, этикалық қафидаттарға сәйкес әрекет етуге және тиісті заңнамада көзделген мәселелерге сәйкес өз міндеттерін орындауға жауапты.

F3Ж болім үйлестірушісі

2.6 F3Ж бөлім үйлестірушісі: F3Ж бөлімінің жұмыстарының Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеттің атынан жүргізуіне жауапты PhD және соган теңестірілген ғылыми дәрежесі бар оқытуши болып табылады. F3Ж бөлімінің үйлестірушісі, өз саласы бойынша ғылыми жұмыстарымен танылған оқытушылардың ішінен Ректор және Ректор Өкілі тарапынан тағайындалады. F3Ж бөлімінің үйлестірушісі, Ректор, Ректор Өкілі және F3Ж комиссиясының төрағасы болып тағайындалған Вице-ректор алдында жауапты болып табылады.

Үйлестірушінің міндеттері

2.7 Үйлестіруші мынадай міндеттерді орындаиды:

a. F3Ж бөлімінің бағдарламалары мен жұмыстарын тиісті заңнама, ереже және F3Ж комиссиясының шешімдері бойынша реттеу және жүргізу,

b. F3Ж комиссиясының төрағасы жұмыста болмаган кезде комиссия төрағасының рұқсатымен комиссия төрағасының міндеттін атқару,

c. Колданыска енгізілген (қабылданған) жобалардың барлық сатып алу, төлем жасау жұмыстарында қол кою құкығына ие болу,

d. Жобаларға қатысты хабарландырулар дайындау, хат алмасу жұмыстарын жүргізу, қажет деп тапқан жағдайда жоба жетекшілерінен келген ұсыныс-пікірлерді комиссияға жіберу,

e. Комиссия отырыстарының күн тәртібін дайындау,

f. Комиссия отырыстарында баяндамашы ретінде әрекет ету,

g. Бөлім мен комиссия жұмыстарында байланыс пен үйлестірушілік жұмыстарын қамтамасыз ету,

h. F3Ж бөліміне университет ішінде және тыс жерлерде өкілдік ету,

i. Бөлім қызметкерлерінің міндеттерін мен жауапкершілігін анықтау, қызметкерлер арасында үйлестірушілікті қамтамасыз ету.

ж. Ректор, Ректор Өкілі және ФЗЖ комиссиясының төрағасына бөлімнің жұмыстары туралы мерзімдік есептерді ұсыну,

к. Өкілетті кенеске ұсыну үшін жыл сайын ФЗЖ бөлімінің стратегиялық жоспарын, атқарған жұмыстары туралы есептер мен статистикалық есептерді дайындау,

l. Бөлімнің жобаларды басқару жүйесі мен интернет жүйесінің қолданылу мақсатына сай болуын және жаңартылып отыруын қамтамасыз ету,

m. Тиесті регламент ережелеріне сай жобалар жайында ҰМФТСО-ға мәлімет берілуін және жобалардың қогамға жариялануын қамтамасыз ету,

n. Өкілетті кенес, Ректор, Ректор Өкілі тарарапынан жүктелетін бөлімге қатысты басқа да міндеттерді ұзатып асуру.

ФЗЖ үйлестірушісінің көмекшілері

2.8 ФЗЖ бөлімінің жұмыстарының жүргізуінде координатордың ұсынысымен Ректор және Ректор Өкілі тарарапынан координаторға көмекші болып тағайындалған қызметкерлер.

2.9 Координатор көмекшілерінің қызмет мерзімі координатордың қызмет мерзімімен аяқталады. Координатор қызметінен босатылған жағдайда, координатор көмекшілерінің де қызметі автоматты түрде аяқталады. Қызмет мерзімі аяқталған координатор көмекшілері тиесті тәртіппен қайтадан тағайындала алады.

3. ЖОБА ТҮРЛЕРІ ЖӘНЕ ҚОЛДАНУ БАҒЫТТАРЫ

Жоба түрлері

3.1 F3 бөлімі тарарапынан колдау көрсетілетін жобалардың түрлері, өтінім беру, орындау және аяқтау шарттары мен колдану ережелері F3Ж комиссиясы тарарапынан анықталады.

3.2 F3 бөлімі тарарапынан колдау көрсетілетін жобалардың түрлері төменде берілген. F3Ж комиссиясы көрсетілген осы жобалардың аясында өзгерістер енгізе алады, қажет деп тапкандарын қолданыстан алып тастай алады және жоба түрлерін жасай алады.

3.3 F3Ж комиссиясы ғылыми аспырылатын жоба түрлерінің ғылыми зерттеу жобасының анықтамасына және заңнамаға сәйкестігіне жауап береді.

3.4 Регламентте берілген колдау көрсетілетін жоба түрлерінің атаулары мен аббревиатуралық кодтары қолдануда оңай болу үшін төменде көрсетілгендей етіп қолданылады:

- «Жалпы ғылыми-зерттеу жобаларының» орнына «Қалыпты ғылыми-зерттеу жобалары»
- «Басты салалар бойынша ғылыми-зерттеу жобаларының» орнына «Көпсалалы ғылыми-зерттеу жобалары»
- «Магистрлік диссертация жобаларының» орнына «Жоғары білімнен кейінгі диссертация жобалары - магистратура»
- «Докторантуралық диссертация жобаларының» орнына «Жоғары білімнен кейінгі диссертация жобалары - докторантуралық»
- «Резидентуралық диссертация жобаларының» орнына «Жоғары білімнен кейінгі диссертация жобалары - резидентуралық»
- «Инфракұрылым дамыту жобаларының» орнына «Инфракұрылым дамыту жобалары»
- «Ғылыми жобаларды бастауды қолдау жобаларының» орнына «Карьера бастуды қолдау жобалары»
- «Оқу орындарының қатысуымен жүргізілетін ғылыми-зерттеу жобаларының орнына» «Ортақ ғылыми-зерттеу жобалары»

<i>Кожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті</i>		<i>УЕ-ХҚТУ-021-2023</i>
<i>Сана менеджментінің жүйесі</i>	<i>Университет ережесі</i>	
<i>Ғылыми-зерттеу жобаларын жүзеге асыру және үйлестіру туралы</i>		<i>21 беттін 8-беті</i>

- «Университет оқытушыларының университеттен тыс өндірістік ұйымдармен ортақтаса отырып ұсынатын, бюджеті университет және ынтымақтастық хаттамасы жасалған мекеме тарапынан қамтамасыз етілетін өндіріске қатысты жобалардың» орнына «университет – өндіріс ынтымақтастық жобалары»

- «Ғылыми сапаны дамыту жобаларының» орнына «Халықаралық ғылыми-зерттеу ынтымақтастық жобалары»

- 2023 жылғы 3 маусымдағы №75-ші Өкілетті кеңес жиналысының 6.3 шешімімен қабылданған Регламенттің түрік тіліндегі нұсқасының 36 бабында қолданылған «Mütevelli Heyetin» (Өкілетті кеңес) орнына «Mütevelli Heyet Başkanlığı» (Өкілетті кеңес баскармасы); «ticari bütçe» (коммерциялық бюджет) орнына «ticari gelir» (коммерциялық табыс) деп қолданылады.

1. «Қалыпты ғылыми-зерттеу жобалары» (ҚФЖ): Кожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің оқытуши-профессорлары және докторант, резиденттер (медицина, стоматология, фармацевтика, ветеринария мамандықтары) немесе өнер саласында біліктілік арттырған ғылыми қызметкерлер тарапынан дайындалған ғылыми-зерттеу жұмыстарын қамтитын жобалар.

2. Карьера бастауды қолдау жобалары (КҚЖ): Докторантурा, резидентурा, өнер саласында біліктілік немесе соган теңестірілген курсты аяқтаған, бұрын қаржылық қолдау көрсетілген кез-келген ғылыми жобаға мүше болып қатыспаган оқытушылардың ғылыми жұмыстарына қолдау көрсетуге қатысты жобалар.

3. «Жоғары білімнен кейінгі диссертация жобалары - магистратура» (ЖБДЖ-МАГ): Жоғары оқу орнында оқытын магистранттардың магистрлік диссертацияларын қамтитын және диссертация жетекшісінің магистранттармен бірге жүргізетін ғылыми жобалары.

4. «Жоғары білімнен кейінгі диссертация жобалары - докторантурा» (ЖБДЖ-ДОК): Жоғары оқу орнында оқытын докторанттардың докторлық диссертацияларын қамтитын және диссертация жетекшісінің докторанттармен бірге жүргізетін ғылыми жобалары.

5. «Жоғары білімнен кейінгі диссертация жобалары - резидентурা» (ЖБДЖ-РЗД): Медицина факультетінде оқытын резиденттердің резидентурा диссертацияларын қамтитын және диссертация жетекшісінің резиденттермен бірге жүргізетін ғылыми жобалары.

6. Стоматология бойынша диссертациялық жобалар (СБДЖ): Медицина факультетінің ғылыми қызметкерлерінің стоматология саласындағы диссертациялық жұмыстарын қамтитын және диссертация жетекшісінің стоматолог мамандармен бірге жүргізетін ғылыми жобалары.

7. Бакалавриат студенттерінің ортақ ғылыми-зерттеу жобалары: Университетіміздің бакалавриат деңгейінде білім беретін күндізгі оқу бағдарламаларына тіркелген үлгерімі жоғары студенттердің ғылыми-зерттеу мәдениетін қалыптастыруға, оларды ғылыми жұмыстарға ынталандыруға бағытталған ғылыми жобалар. Бұл жобаларға тек ғЗЖ комиссиясы тарапынан анықталып, хабарланған талаптарды орындаған студенттерға зерттеуші ретінде катаиса алады.

8. Басқа ұйым-мекемелер тарапынан қаржыландырылатын ғылыми жұмыстарды қолдау жобасы (БМҚФЖ): Университеттенн тыс ұлттық немесе халықаралық мекемелер тарапынан қаржылай қолдау корсетілу арқылы жүзеге асырылған және университет қызметкерлері катысатын ғылыми жобалардың нәтижелерін арттыру максатында дайындалатын қолдау жобалары. Бұл ретте жаңа тың деректер шығару, ғылыми тұжырымдар жасау немесе техникалық проблемаларды шешуде ғылыми негіздерге сәйкес

жүргізілген ғылыми жобалар негізге алынады. Инфрақұрылым қалыптастыруға бағытталған жобалар мен әлеуметтік жауапкершілік сипатындағы жобаларға қолдау көрсетілмейді.

9. Бірлескен ортақ ғылыми-зерттеу жобалары (БЗЖ): Университет ғалымдарының (окытушылар, ғылыми қызметкерлер) елдің және университеттің ғылыми-техникалық, әлеуметтік инфрақұрылымын нығайту немесе коршаған органды қорғау және көркейту мақсатында ұлттық немесе халықаралық ұйым-мекемелердің қатысуымен дайындастырылған ғылыми жобалары. Бұл жобаларда ынтымақтастық жасалған ұйым-мекемелердің жоба бюджетіне белгілі бір мөлшерде қаржылай үлес қосуы, адам ресурстарымен қолдау көрсетуі немесе университетте жоқ ғылыми инфрақұрылымдарды жоба бойынша қолдану сияқты заттай немесе қаржылай үлес қосуы керек.

10. Қоғасалалы ғылыми жобалар (КСЗЖ): Елдің ғылым, техника және жаңалық саясатымен айналысатын комитеттердің атап көрсеткен маңызды салалары мен университеттің стратегиялық максаттары негізге алына отырып дайындалатын қоғасалалы ғылыми жобалар. Осы бағытта қолдау көрсетілетін жобалардың ұлттық немесе халықаралық ұйым-мекемелердегі өзге салалардың ең кем дегенде екі бөлімнің ынтымақтастық арқылы жүргізуі және қоғасалалы болуы шарт. Медицина ғылымдарда мамандықтар, басқа салаларда бөлімдердің әрқайсысы өз алдына бөлек орталық ретінде қарастырылуы мүмкін, алайда бөлімдер (кафедра) мен факультеттер арасында тығыз ынтымақтастық болуы керек. Маңызды ғылыми салалардың ішінде болмаса да университет үшін ғылыми маңыздылығы жоғары қоғасалалы жобаларға да қолдау көрсетілуі мүмкін. ЗЗЖ комиссиясы мұндай жобаларға өтінім беру шарттарын анықтайды және арнайы бағалау процестері қарастырылады. Бұл жобаларда ынтымақтастық жасалған ұйым-мекемелердің жоба бюджетіне қаржылай үлес қосуы, адам ресурстарымен қолдау көрсетуі немесе жоба бойынша қажетті инфрақұрылымдарды қолдану сияқты заттай немесе қаржылай үлес қосуы керек.

11. Университет – өндіріс ынтымақтастық жобалары (УӨЫЖ): Университет оқытушыларының университеттен тыс өндірістік ұйымдармен ортактаса отырып ұсынатын, бюджетті университет және ынтымақтастық хаттамасы жасалған мекеме таралынан ортақ қамтамасыз етілетін өндіріске қатысты жобалар.

12. Белгілі бір жоспар бойынша жүргізілетін жобалар (БЖЖ): ЕЗЖ комиссиясының университет немесе ел үшін маңызды болып саналатын тақырыптарда ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізу мақсатында ғалымдарға дайындастаратын немесе тақырып және шарттарын айқындау арқылы Ректор және Ректор Өкілінің бекітімен қолдау көрсетілетін жобалар.

13. Жылдам қолдау көрсету жобасы (ЖКЖ): жалпы ғылыми жобаларға айналу мүмкіндігі бар қысқа мерзімді және шагын бюджеттік зерттеулерді қолдауға бағытталған жобалар. Жобаның мерзімі ең көп дегенде 12 аймен шектеледі.

14. Ғалымдарды оқыту және дамыту жобалары: Елдің және университеттің ғылым саясатына сәйкес зерттеушілердің инфрақұрылымын жақсарту, зерттеушілердің танымдылығы арқылы ұлттық және халықаралық ғылыми ынтымақтастықтарды арттыру, зерттеу ортасы мен мүмкіндіктерін жақсарту, ұлттық және халықаралық ұйымдардан көбірек қолдау алуға ынталандыру, шетелдік зерттеулер мен ғылыми тәжірибелерді дамыту арқылы зерттеушілердің ғылыми зерттеулері елімізге пайдасы көбірек болу мақсатында патенттер немесе тіркеу күәліктері сияқты бастамаларды қолдауға бағытталған жобалар. Осы түрғыда көрсетілетін қолдау түрлері төменде көлтірілген:

а. Ғылыми/онер/спорттық іс-шараларға қатысуға қолдау көрсету: Бұл жоғары оқу орнының ғылыми қызметкерлерінің ғылыми зерттеулерінің нәтижелерін ұсынуы үшін халықаралық конгресстерге, конференцияларға, симпозиумдарға, өнерлік немесе спорттық

іс-шараларға көтүсүнина арналған колдау жобалары. Осы тұргыда ұсынылатын колдаулар мен іске асыру принциптерін F3Ж комиссиясы анықтайды.

b. Халықаралық ғылыми-зерттеу ынтымақтастық жобалары: Университет ғалымдарының (оқытуши, ғылыми қызметкер) халықаралық тәжірибелерін арттыру немесе өз салаларындағы соңғы ғылыми жаңалықтарды қадағалау мақсатында басшылық тарапынан үйлестірілетін, әлемнің алдыңғы кatarлы университеттерінің немесе әлемге танымал халықаралық ғылыми-зерттеу орталықтарының қызметкерлерімен ынтымақтастық негізінде жүргізілетін жобалар.

c. Ғылыми жиналыстарды ұйымдастыруды қолдау: Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық казақ-түрік университеттінде ұйымдастырылатын ұлттық немесе халықаралық ғылыми мазмұндағы, ғылыми және консультативтік кеңестер сияқты органдармен, ауызша немесе постерлік баяндамалардың сарапшылар бағалауы арқылы анықталатын және материалдар жинағы жарияланған (электронды түрде) ғылыми кездесулерді ұйымдастыруға және көркем туындылар шығаруға/көрсетуге арналған колдау жобалары.

d. Инфрақұрылымды дамыту жобалары (ИДЖ): Университеттің ғылыми инфрақұрылымын қалыптастыру және дамыту мақсатында Ректор және Ректор Өкілінің бекітуімен университеттің оқытуши-профессорлары тарапынан жүргізілетін ғылыми мазмұндағы жобалар.

e. Колда бар инфрақұрылымды жақсарту жобасы (ҚИҚЖЖ): Ғылыми жобалармен айналысу мүмкіндігі бар бөлімдердегі техникалық құрал-жабдықтарды жөндеу жұмыстарын қамтиды. Тиісті құрал-жабдықтар бөлім (кафедра) тарапынан қолданылып жатқан болса кафедраның шешімімен, ал бүкіл оқу бөлімі тарапынан қолданылатын болса Ғылым комитетінің шешімімен F3 бөліміне өтініш берілуі керек. Мұндай жобаларға жаңа құрал-жабдықтар алынбайды.

f. Меншік құқығы және патенттік қолдау: Жоғары құнды ғылыми зерттеулерді ынталандыру мақсатында, университеттің зерттеушілерінің ғылыми зерттеулерінен алынған нәтижелерге зияткерлік меншік құқығын тіркеу, патент немесе пайдалы модельді тіркеу сияқты процестерге қажетті шығындарды колдау жобалары.

g. Ғылыми әдебиетке үлес қосуды қолдау: Университеттің зерттеушілеріне өздерінің ғылыми зерттеулерінің нәтижелерін жариялау арқылы ғылыми әдебиетке көбірек үлес қосуға, сол арқылы олардың танылуын арттыру арқылы ғылыми ынтымақтастық әлеуетін көтеруге бағытталған колдау жобалары. Осы тұргыда ғалымдарымыздың университеттің Баспа комиссиясы тарапынан қолдау көрсетілуі жөн деп табылған ғылыми кітаптарды университеттің еңбегі ретінде басып шығаруға қолдау көрсетіледі.

15. Зерттеушінің әлеуетін дамытуды қолдау: Университет ғалымдарының (оқытуши, ғылыми қызметкер) өткен жылдағы академиялық жұмыстарын ескере отырып колдау көрсетіледін жобалар. Осы тұргыда көрсетіледін қолдаулар ғалымдардың (оқытуши, ғылыми қызметкер) аткарған жұмыстары мен университеттің дамуына қосқан үлесі негізге алына отырып F3Ж комиссиясы тарапынан белгіленіп хабарланады.

4. ӨТІНІМ БЕРУ ЖӘНЕ САРАПТАУ (БАҒАЛАУ)

Өтінім беру

4.1 Ғылыми жобаға көтүсінің өтінімдер мен ұлттық немесе халықаралық ұйым-мекемелер тарапынан колдау көрсетіледін ғылыми жобаларға каржы аударуга көтүсінің өтінімдер Жоба процестерін басқару жүйесі арқылы жүзеге асырылады. Өтінім беру шарттары координатордың F3Ж комиссиясының шешімдері бойынша дайындаудың хабарландырулар арқылы жарияланады.

4.2 Зерттеушілер бір уақытта жобаның мүшесі немесе зерттеуші ретінде қатыса алатын жобалардың санын F3Ж комиссиясы аныктайды және жариялады.

4.3 Жоғары білімнен кейінгі диссертациялық жобаларға қолдау көрсету өтінімі, диссертациялық жұмыс тиісті институттар немесе бөлімдердің уәкілетті органдары тарапынан қабылданғанин кейін жүзеге асырылады. Қалыпты мерзімнен асып кеткен диссертациялық жұмыстар мен диссертация жазылмайтын магистрлік жұмыстарға қолдау корсетілмейді.

4.4 Этика комиссиясы және/немесе құзырлы органдардан занды рұқсатты талап ететін жобаларға қажетті бекіту және рұқсат құжаттарын алу жоба үйлестірушісінің жауапкершілігіне кіреді.

4.5 F3Ж комиссиясы тарапынан санкция салынған зерттеушілер, санкция мерзімі аяқталмастан; мерзімі аяқталса да әлі бітпеген жобасы бар, сондай-ақ аралық есеп немесе мақала жариялау сияқты талантарды орындамаған жоба жүргізушилері тиісті талантарды орындамайтынша жаңа жобаға қатысуга өтінім берे алмайды және жаңа жобаларға қатыса алмайды.

Жобалардың бағалануы

4.6 F3 бөліміне ұсынылған ғылыми жобалар мен ұлттық немесе халықаралық ұйымдар тарапынан қолдау көрсетілетін ғылыми жобаларға қаржы аударуға қатысты өтінімдер, тиісті талантарды орындап-орындамағандығын тексеру максатында алдын-ала бағалауға (техникалық тексеру) жіберіледі. Тиісті талантарды орындамаған жобалар себебі көрсетіліп өтінім иесіне қайтарылады. Алдын-ала бағалау кезеңінде талантарды орындаған жобалар, F3Ж координаторы тарапынан F3Ж комиссиясына ұсынылады.

4.7 Бағалауға жіберілген ғылыми жобалар мен басқа ұйымдар тарапынан қолдау көрсетілетін ғылыми жобаларға қаржы аудару туралы өтінімдерге қатысты жобаның түрі негізге алына отырып F3Ж комиссиясы тарапынан тікелей шешім қабылдануы мүмкін немесе қажет деп тапкан жобалар саны мен ерекшеліктері F3Ж комиссиясы тарапынан айқындалған сарапшыларға жіберіледі.

4.8 F3Ж комиссиясы қажет деп тапкан жағдайда жоба тобынан өз жобалары туралы ауызша презентациялар жасауды сұрай алады.

4.9 F3Ж комиссиясы жоба тақырыбының Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің басым зерттеу бағыттарына қатысы бар-жоқтығын, сарапшы корытындысын, егер бар болса жоба тобының бұрынғы жұмыстары туралы академиялық көрсеткіштерін және шығарылған ғылыми жарияланымдар мен патенттерді ескере отырып жобага қолдау көрсетіліп-көрсетілмейтіндігі жөнінде шешім қабылдайды. Комиссия бағалау процесінің барлық кезеңдерінде қажет деп тапса, тиісті мамандардан пікір сұрай алады.

4.10 F3Ж комиссиясының мүшелері өздері қатысатын жобаларға қатысты шешім қабылдауда жиналысқа қатыса алмайды және дауыс бере алмайды.

4.11 F3Ж комиссиясы қолдау көрсетуді макұлдаған жобалар Өкілетті Кенес бекіткеннен кейін күшіне енеді.

Жобаны бағалаушы сарапшыларға толенетін ақы

4.12 Ғылыми-зерттеу жобаларын бағалау кезінде тағайындалған сарапшыға жобалардың маңыздылығын ескеріп, жобалық негізде F3Ж Комиссиясы тарапынан белгіленген ақы төленуі мүмкін.

4.13 Осы тармактың шеңберінде бір тұлғаға төленетін сараптамалық төлем саны бір күнтізбелік жыл ішінде алтыдан аспауы керек.

4.14 Сарапшыға төленетін ақы, университеттің арнайы шотындағы қаражат есебінен төленеді.

5. ЖОБАЛАРДЫҢ ОРЫНДАЛУЫ ЖӘНЕ МОНИТОРИНГІ

Жоба келісімшарты және жобалардың басталуы

5.1 Қолдау туралы шешім қабылданған жобалар үшін жобалық келісімшартқа Ректор, Ректор Өкілі немесе F3Ж комиссиясының төрағасы және жоба тобының мүшелері қол қояды. Жоба мүшелері хаттамада көрсетілген барлық жағдайларға бағынуга міндettі. Ректор, Ректор Өкілі немесе өкілдегі берілген F3Ж комиссиясының төрағасы тараапынан келісімшартқа қол қойылған күн жобалардың басталу күні болып есептеледі.

5.2 Қолдау көрсетілуі ғонінде шешім қабылданған жобаның қатысуышыларының (мүшелерінің) өтінім беру кезінде Жоба процестерін басқару жүйесі арқылы электронды түрде енгізген құжаттардың түпнұскалары мен жоба келісімшартын F3 бөліміне тапсыруы тиіс. Тиісті құжаттары тапсырылмаған жобаларға F3 бөлімі тараапынан ешқандай процесс басталмайды және қаржылық төлем жасалмайды. Жобалар комиссия тараапынан бекітілгенен кейін ешқандай маңызды себебі болмаса да 1 ай ішінде жоба келісімшарты мен тиісті құжаттары тапсырылмаған және ең кемі 6 айданың ішінде басталмаған жобалар F3Ж комиссиясының шешімімен жарамсыз деп табылуы мүмкін.

5.3 F3Ж комиссиясы жоба жетекшісін ауыстырган жағдайда, жана жоба жетекшісі және жоба мүшелерімен қайтадан келісімшарт жасалады.

Аралық есептер

5.4 Жоба жетекшілері 12 айдан асатын ұзак мерзімді жобаларға келісімшартқа қол қойылған күннен бастан 6 ай сайын жоба бойынша аткарылған жұмыстарды көрсететін аралық есепті белгіленген форматқа сай F3 бөліміне тапсыруға міндettі. Бұл жағдай ортақ (бірлескен) түрде қаржыландырылатын ғылыми жобаларға да қатысты.

5.5 F3Ж комиссиясы жобаның түрі мен ерекшеліктеріне қарай аралық есеп беру мерзімдері мен шарттарын өзгерте алады.

5.6 Аралық есептер F3Ж комиссиясы тараапынан қаралады. F3Ж комиссиясы қажет деп тапқан жағдайда сарапшылардың пікірлеріне жүгіне отырып, бағалау процесін аяқтай алады.

5.7 Жобаларға қаржылық қолдау көрсетуді жалғастыру F3Ж комиссиясының аралық есептерге қатысты шыгаратын оңды пікіріне байланысты.

Қорытынды есеп

5.8 Жоба жетекшісі келісімшартта көрсетілген аяқталу күнінен кейін ең кеш 3 айданың ішінде зерттеу нәтижелерін қамтитын және F3Ж комиссиясы белгілеген форматқа сәйкес дайындалған жоба нәтижесі туралы есепті Жобалық процестерді басқару жүйесіне электронды түрде енгізеді және есептің қағаз түріндегі нұсқасын F3 бөліміне тапсырады.

5.9 Жоғары білімнен кейінгі диссертациялық жоба жетекшісі тиісті бөлімдер тараапынан бекітілген диссертацияның электронды нұсқасын Жоба процестерін басқару жүйесі арқылы электронды түрде және қағазға басылған, қол қойылған, бекітілген нұсқасын F3 бөліміне өткізеді. Сондай-ақ, жоба мүшелерінің диссертацияның сәтті жазылған аяқталғандығы туралы тиісті институт/бөлімнен алған құжатты қорытынды есеппен бірге тапсыруы керек. Сонымен катар, егер бар болса жоба бойынша шығарылған мақалалар да Жоба процестерін басқару жүйесі арқылы электронды түрде F3 бөліміне беріледі.

5.10 Бірге қаржыландырылатын ғылыми-зерттеу жобаларының жетекшілері тиісті жобаға қолдау көрсететін ұлттық/халықаралық ұйымның құзыретті органдары бекіткен жобаның қорытынды есебін және жобаның сәтті аяқталғанын көрсететін тиісті мекемелер берген құжатты Жобалық процестерді басқару жүйесіне және F3 бөліміне ұсынады. Сонымен катар, егер бар болса, жоба аясында жүзеге асырылған жарияланымдар мен басқа да жоба нәтижелері жобалық процестерді басқару жүйесіне және F3 бөліміне ұсынылады.

5.11 Жобаларды F3 бөлімі қолдайтыны туралы мәлімдемесі жоқ есептер мен диссертациялар бағаланбайды. Бұл бірлескен (ортак) түрде қаржыландырылатын ғылыми жобаларға да қатысты.

5.12 Қорытынды есептерді F3Ж комиссиясы бағалайды. F3Ж комиссиясы кажет деп тапқан жағдайда сарапшылардың пікірлеріне жүгіне отырып, бағалау процесін аяқтай алады.

5.13 Ғылыми жобалар аясында жүргізілген зерттеулер мен алынған нәтижелер магистратурада, докторантурада, резидентурада, өнерде біліктілікті арттыру немесе соған тенестірілген диссертацияларда пайдаланылмайды. Бұл бағыттағы нәтижелер әдебиеттерге дереккөздер ретінде ғана пайдаланылуы мүмкін.

5.14 Жобаның нәтижесі туралы есеп сарапшы тарапынан дұрыс емес деп табылған жағдайда, комиссияның шешімімен сарапшының пікіріне карай тиісті түзетулер енгізу үшін жоба жетекшісіне қайтарылады. Жоба жетекшісі бір ай ішінде тиісті түзетулерді жасауга толыктыруға және оны қайта сараптап бағалау үшін Үйлестірушіге беруге міндettі.

5.15 F3Ж Комиссиясының шешімімен аяқталған жоба есептері университеттің мұрағатында сақталады және жыл сайын Ұлттық ғылыми-зерттеу жұмыстарын бағалау орталығына тақырыбы және түйіні жіберіледі.

Жоба нәтижелерін жариялау

5.16 Жоба нәтижелерін жариялау ережелерін F3Ж комиссиясы анықтайды. F3Ж комиссиясы осы ережелерге өзгерістер енгізе алады, кажет деп санағандарын жоя алады және жаңа ережелерді енгізе алады.

5.17 Ұлттық және халықаралық танымал баспалар мен журналдар үшін қабылданатын ғылым салалары индекстерінің тізімі F3Ж комиссиясы тарапынан анықталып хабарланады.

5.18 F3 бөлімі тарапынан қолдау тапқан жобалар аясында жүргізілген барлық жарияланымдар мөн тезистерде университеттің атауы, жоба, оның тіркелу нөмірі көрсетілуі тиіс («Бұл зерттеу Қожа Ахмет Ясауи атындағы халықаралық түрік-қазақ университеті тарапынан қолдау тапты. Жоба нөмірі: ..... («This work was supported by Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University. Project Number:....») немесе ұқсас мағынасы бар сөз тіркесінің болуы міндettі болып табылады. Дегенмен, зерттеушілердің қолында емес міндettі шарттарға байланысты бұндай мәлімет енгізілмеген жарияланымдарды F3Ж комиссиясы қарастырып, тиісті шешім қабылдайды.

5.19 F3 бөлімі тарапынан қолдау көрсетілетін жобалар аясында жасалған жарияланымдардың бір нұсқасы Жоба процестерін басқару жүйесі арқылы F3Ж комиссиясына ұсынылуы керек.

Авторлық құқықтар және жоба нәтижелері

5.20 F3 бөлімі қолданған жобалардан алынған ғылыми нәтижелердің авторлық құқықтары Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетіне тиесілі. Жобаның нәтижелері бойынша кіріс кіргізетін кез-келген жарияланымға немесе процеске Өкілетті Кеңестен рұқсат алынуы тиіс.

5.21 Кіріс кіргізетін патенттер, өнертабыстар немесе өнімдер болған жағдайда кірісті бөлу жағдайы Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеттің Басқару кеңесі айқынданған және Өкілетті Кеңес бекіткен ережелерге сәйкес жүзеге асырылады. Тиісті заңнамада авторларға төленетін мөлшерлемелер туралы ереже болған жағдайда, тиісті заңнаманың ережелері қолданылады.

5.22 Зерттеушілер жобаны орындау кезінде және немесе аяқтағаннан кейін 5 жылға дейін сақталуы тиіс деректер мен жазбаларды, мәліметтерді, құжаттарды, бағдарламаларды, материалдарды F3Ж комиссиясына өткізуге міндettі.

5.23 Қолданыстағы заңнаманы ескере отырып, F3 бөлімі аяқталған жобаларға қатысты барлық акпаратты, нәтижелерді, мәліметтерді, есептерді және жобалық топ туралы

акпаратты ішінара немесе толығымен баспа немесе электронды түрде жариялауға/жариялатуға және оны баска мекемелер және ұйымдармен бөлісуге құқығы бар.

5.24 F3 бөлімі қолдайтын жобалар аясында жүргізілген зерттеулердің нәтижелері бойынша өндірілген/алынған патенттер, пайдалы модельдер, өнертабыстар, өнімдер, лицензиялар, жарияланымдар сияқты нәтижелердің барлық түрлери F3 бөліміне ең кемі 6 айдын ішінде хабарлануы керек.

Жобалардың мерзімі және аяқталуы

5.25 Ғылыми-зерттеу жобалары қосымша уақытты қоса есептегендеге, ең кеш дегенде отыз алты (36) айдын ішінде аяқталады. Жоба жетекшілерінің өтініші бойынша F3Ж комиссиясының шешімімен жобаларға отыз алты (36) айдан аспайтында қосымша уақыт берілуі мүмкін.

5.26 Диссертациялық жобаларға берілген уақыттар, үәкілетті бөлімшелердің зерттеулерге берген заңды қосымша мерзімдерді камтитын түрде ұзартылуы мүмкін. Дегенмен, диссертациялық жұмыс жобаларын қаржылық қамтамасыз ету тиісті заңнамада белгіленген қалыпты оқу кезеңдерімен шектеледі. Диссертациялық жобаларға ұсынылатын қаржылық қолдаулар, егер F3Ж комиссиясы жарияланған кагидаттарға сәйкес ұзарту туралы өтінішті макұлдаса, ең көп дегенде алты (6) айға дейін қосымша уақытпен жалғастырылуы мүмкін.

5.27 Жобалардың түрлеріне қарай қосымша уақыттың беріліп-берілмеуін, қосымша уақыт беру шарттарын және берілетін қосымшина уақытты F3Ж комиссиясы аныктайды.

Жобалардың бюджеті және жобаларды іске асыру принциптері

5.28 Жобалардың түрлеріне қарай көрсетілетін қолдау қолемін (сомасын) F3Ж комиссиясының ұсынысын ескере отырып, Өкілетті Кеңес аныктайды және жыл сайын жаңартып жариялада отырады. F3Ж комиссиясы компьютерге, принтерге, кеңсе тауарларына, фотокөшірмеге, іс-сапарға, қызметтерді сатып алуға және сол сияқты өтініштерге шектеу қоюы мүмкін.

5.29 Жоғары оқу орнында жүзеге асырылуы мүмкін сынактар, талдаулар және қызметтер ең алдымен университет тарапынан қамтамасыз етіледі. Университеттен тыс жерлерде өткізілетін сынактар, қызметтер және талдауларға қаржылай қолдау көрсету мәселесі өтініш беру кезеңінде егжей-тегжейлі F3Ж комиссиясына түсіндірілуі керек. Жүргізілетін жобалар аясында мұндай мәселелер туындаған жағдайда, жоба жетекшілері атальыш қаржылық қолдауды жүзеге асыру үшін себебін көрсетіп F3Ж комиссиясына өтінім беруі керек және өтінім себептерінің F3Ж комиссиясы тарапынан қабылдануы тиіс. Осы шарттарға сәйкес келмейтін қаржылық қолдау үшін ешкандай төлем жасалмайды.

5.30 Жобалардың негізінен F3Ж комиссиясы қабылдаған бюджет пен шығыстар жоспарына қарай жүргізіліп аяқталуы басты нәрсе. Қажет болған жағдайда шығыстар жоспарындағы өзгерістер жоба жетекшісінің дәлелді өтініші негізінде F3Ж комиссиясы тарапынан қаралады және тиісті шешім шыгарылады. Жоба жетекшісінің дәлелді өтініші бойынша F3Ж Комиссиясының шешімін жобаларға тиісті нормативтік құқықтық актіде белгіленген мөлшерлемелерден аспайтын қосымша қаржы берілуі мүмкін. Жобалардың түрлеріне қарай берілетін қосымша бюджет мөлшері мен оның шарттары F3Ж комиссиясы тарапынан анықталып, жарияланады.

5.31 Ғылыми-зерттеу жұмыстарына немесе конференция/симпозиумға қатысуға қатысты іс-сапар шығындары F3Ж комиссиясы тарапынан анықталатын тәртіп-негіздер бойынша төленеді.

5.32 Ғылыми-зерттеу жұмыстарына немесе конференция/симпозиумға қатысуға қатысты іс-сапар шығындарының төленуі үшін жоба өтінімінде іс-сапар шығындарының көрсетілуі және F3Ж комиссиясы тарапынан бекітілген болуы тиіс.

<i>Көкса Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті</i>	<i>УЕ-ХҚТУ-021-2023</i>
<i>Сана менеджментінің жүйесі</i>	<i>Университет ережесі</i>
<i>Ғылыми-зерттеу жобаларын жүзеге асыру және үйлестіру туралы</i>	<i>21 беттін 15-беті</i>

5.33 Жүргізілетін жоба бойынша атқарылған жұмыстарға қатысты дайындалған баяндамаларды ұсыну максатында конференция/симпозиумға катысу үшін тиісті жобадан іс-сапар қаржысын алуға болады. Осы максатта ғана іс-сапар шығындарының төленуі үшін жоба өтінімінде іс-сапар шығындарының көрсетілуі және F3Ж комиссиясы тарапынан бекітілген болуы тиіс. Жүргізіліп жатқан жобаға қатысы жоқ баяндамаларға іс-сапар шығыны төленбейді. Мұндай іс-әрекеттер этикаға қайшы болып есептеледі.

5.34 Жобаларды бағалау кезінде F3Ж комиссиясы бекіткен іс-сапар және шәкіртақы төлемдеріне қатысты бюджеттік төлемдерді құрал-жабдықтар, тұтыну материалдары, қызмет сатып алу және т.б. басқа шығыс кестелеріне аударуға болмайды. Сол сияқты, құрал-жабдықтар, тұтыну материалдары, қызмет сатып алу және т.б. басқа шығыс кестелері үшін F3Ж комиссиясы тарапынан бекітілген қаражаттар да іс-сапар және шәкіртақы бюджетіне аударылмайды.

5.35 Диссертациялық жобалар, бакалавриат студенттері қатысатын ғылыми жобалар, жылдам қолдау көрсету жобалары және ғалымдарды оқыту және дамыту жобаларынан басқа ғылыми-зерттеу жобаларындағы магистратура/докторантурасыда оқытын ізденушілерге шәкіртақы төлеуге болады.

5.36 Магистрант/докторанттарға жоба аясында стипендия төлеу үшін талап етілетін ерекшеліктер, қандай жобалар аясында стипендия төленетіндігі, стипендиаттар үшін төленетін сомалар және стипендиаттарды тандау кезінде ұстанатын принциптер сияқты мәселелер тиісті заңнама ережелеріне сәйкес F3Ж комиссиясы тарапынан аныкталады.

6. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР МЕН САНКЦИЯЛАР

Жалпы ережелер

6.1. F3 бөлімі тарапынан жобаларға берілген техникалық құрал-жабдықтардың менишік құқығы университетке тиесілі. Аталмыш техникалық құрал-жабдықтар тиісті жоба аяқталғанға дейін жоба жетекшісінің бакылауында және пайдалануында болады; Жоба жетекшіліктері оларды күтіп ұстауға және жөндеуге жауапты. Аяқталған жобаларға тиесілі техникалық құрал-жабдықтарды университет ғылыми қызметкерлері пайдалану мүмкіндігіне ие. F3Ж Комиссиясы мұндай техникалық құрал-жабдықтарды ортақ аумакта пайдалануға коллежетімді етуге, жоба жетекшісінен немесе тиісті бөлімнен/бөлімшеден әртүрлі жобаларда пайдалану үшін қайтарып алуға немесе қажет деп тапқан басқа да жұмыстарға пайдалануға қылышты.

6.2 Кітап сатып алу туралы өтініш берілген жобалардың жетекшіліктері сұралған кітаптардың жобаға материал ретінде қажет екендігі және бұл кітаптардың университетте жоқ екендігі жайлы кітапханадан жазбаша түрде қызмет хат алуы тиіс. Сатып алынған кітаптар университеттің кітапханасында тіркелгеннен кейін жоба жетекшісіне беріледі және жоба аяқталғаннан кейін жоба жетекшісі тарапынан кітапханага тансырылады.

6.3 Жоба жетекшісі жобаның барлық жазбалары мен деректерін жұмыс аяқталған күннен бастап 5 жыл бойы сактауға міндетті.

6.4 F3Ж Комиссиясы қажет деп тапқан жағдайда немесе жоба жетекшісінің өтінішін орынды деп тапса, жұмысты 6 айға дейін тоқтата алады. Зерттеушінің жағдайы F3Ж комиссиясы тарапынан ескеріліп бұл мерзім ұзартылуы мүмкін, бірақ жалпы 12 айдан аспауы керек. Тоқтатылған жобалар қайтадан колданысқа енгізілгенге дейін жоба бойынша ешқандай қаржылық жұмсалым немесе төлем жасалмайды. Алайда, жоба тоқтатылғанға дейін жүргізіліп жатқан қаржылық процестер бар болса заңнамаға сәйкес жүргізіліп аяқталады.

6.5 Жоба өтінімдерін бағалау үшін тағайындалған сарапшыларға ақы төленуі мүмкін. Сарапшыға төленетін сомалар, сарапшыға төленетін жобалардың түрлері мен ерекшеліктері,

сондай-ақ университет өкілі немесе басқа университеттердің зерттеушілеріне сарапшы ақысын төлеу сияқты мәселелер тиісті регламент ережелері мен ФЗ бөлімінің бюджеттік мүмкіндіктері назарга алына отырып, ФЗЖ комиссиясы тарапынан анықталады.

6.6 Жоба жетекшілері жұмыс жүргізілетін жерде жазатайым оқиғалардың алдын алу және денсаулық жағдайына қатысты Еңбек туралы заңға, Әлеуметтік қамсыздандыру туралы заңға және басқа да тиісті заңдар мен ережелерге сәйкес барлық қажетті заң талаптары мен қауіпсіздік шараларын қамтамасыз етуге жауапты. Стипендиялар мүше болып қабылданған жобалар бойынша олардың жобаға қабылданған күннен бастап ең кеш дегенде 3 ай ішінде сертификат берілетін еңбек қауіпсіздігі бойынша курс оқуларына және олардың сертификаттарының ФЗ бөліміне берілуіне жоба жетекшілері жауапты.

Санкциялар

6.7 Жобалар орындалып жатқанда немесе аяқталғаннан кейін, ғылыми этикаға қайшы келетін немесе каржылық ресурстардың этикалық принциптерге қайшы пайдаланылғандығы туралы жағдайлар анықталған жағдайда, сондай-ақ 36 ай өтсе де жобаның аяқталмауы сияқты жағдайларда төмендегі санкциялар жүзеге асырылады:

а. Жүргізіліп жатқан жоба комиссияның шешімімен жойылады.

б. Жоба аясында сатып алынған барлық тауарлар мен материалдар кері қайтарылады және басқа жобалар жүргізіліп жатқан тиісті бөлімге немесе ФЗЖ комиссиясы тарапынан макұлданған басқа жобаларға беріледі.

с. Этикалық ережелерге қайшы әрекет еткен жоба жетекшісі мен мүшелеріне 5 жыл ешқандай жобалық колдау көрсетілмейді.

д. ФЗЖ комиссиясы атальыш мәселенің университеттің этикалық комиссиясында қаралуы немесе заңды шаралар қолданылуы туралы Ректор немесе Ректор Өкіліне ұсыныс бере алады.

6.8 Қажет болған жағдайда, комиссия жоба жұмысына сараптама жасай алады немесе оны сарапшыларға жібереді. Төмендегі жағдайларда ФЗЖ комиссиясының шешімімен жобалардың күші жойылады, жоба бойынша сатып алынған барлық құрал-жабдықтар кері қайтарылып басқа зерттеушілерге, басқа жобалар жүргізіліп жатқан тиісті бөлімге немесе ФЗЖ комиссиясы тарапынан макұлданған басқа жобаларға беріледі. Сондай-ақ жоба тобына 3 жылға дейін ФЗ бөлімі тарапынан қолдау көрсетілмейді.

а. Жоба өтінімде қарастырылған мәселелер нәтиже көрсетпесе немесе зерттеушілердің немқұрайлылығы немесе кемшілігінің себебінен жоба максатқа сай жүргізілмесе,

б. Жоба аясында жасалатын іс-сапарлар ФЗЖ комиссиясы тарапынан жобаның мақсатына сай емес деп саналса,

с. Жоба жетекшісі, жобаны басқаруды ФЗЖ Комиссиясы бекіткен зерттеушіге откізбей, жобадан кететін болса.

6.9 ФЗЖ комиссиясы; келесі жағдайларда жобаның мазмұнына түзетулер мен өзгерістер енгізу немесе жобаны жарамсыз деп табу туралы шешім қабылдауы мүмкін. Жоба төмендегі себептерге байланысты тоқтатылған жағдайда, барлық сатып алынған тауарлар мен материалдар басқа жобалар жүргізіліп жатқан тиісті бөлімге немесе ФЗЖ комиссиясы тарапынан макұлданған басқа жобаларға беріледі.

а) Жоба; зерттеушілердің денсаулық жағдайларына немесе заңды мәжбурліктерге байланысты жүргізілмейтін болса,

б) Диссертациялық жобалар бойынша білім алушылар оқуын тастанап кеткен жағдайда немесе құзырлы органдар тарапынан оқудан шығарылған жағдайда,

с) Жоба тобындағы зерттеушілердің басым көпшілігі университеттен шығарылып, жобаны жүргізе алмаған жағдайда.

д) Жоба тобындағы немқұрайлығынан туындаған және комиссия орынды деп тапқан басқа да мәжбурлі себептерге байланысты жұмыс орындалмай қалған жағдайда.

<i>Көкжас Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті</i>	<i>УЕ-ХҚТУ-021-2023</i>
<i>Сана менеджментінің жүйесі</i>	<i>Университет ережесі</i>
<i>Ғылыми-зерттеу жобаларын ісузеге асыру жөнде үйлестіру туралы</i>	<i>21 беттін 17-беті</i>

6.10 Үлгермеушілік немесе немікұрайлылық салдарынан жобаның тоқтатылуына себепші болған магистрант/докторанттарға F3 бөлімі диссертациялық жобалар үшін қолдау көрсетпейді.

6.11 Жобаның аралық есебі F3Ж комиссиясы тарапынан қабылданатын себеп көрсетілмесстен 1 ай кешіктірілген жағдайда, есеп берілгенге дейін жобаға қатысты барлық процестер тоқтатылады. Ескертуге қарамастан 15 күн ішінде аралық есеп берілмесе, жоба жұмысы тоқтатылуы мүмкін және жоба бойынша сатып алынған құрал-жабдықтардың ішінен ақауы жок жарамды құрал-жабдықтар кері кайтарылады. Эйтпесе, бұл құрал-жабдықтардың құны және басқа да шығындардың құны заңды үстемесімен қоса жоба жетекшісінен алынады. Жоба жетекшісіне 3 жыл F3 бөлімі тарапынан қолдау көрсетілмейді.

6.12 Жобаның корытынды есебін белгіленген мерзімде ұсынбаган жоба жетекшілерінің жүргізіп жатқан жобаларға қатысты процестері есеп берілгенге дейін тоқтатылады.

6.13 Қорытынды есеп ескертуге қарамастан 1 ай ішінде F3Ж комиссиясына себепсіз ұсынылмаса, жоба жұмысы жойылуы мүмкін. Жобаның күші жойылған жағдайда, жоба бойынша сатып алынған құрал-жабдықтардың ішінен ақауы жок жарамды құрал-жабдықтар кері кайтарылады. Эйтпесе, бұл құрал-жабдықтардың құны және басқа да шығындардың құны заңды үстемесімен қоса жоба жетекшісінен алынады. Жоба жетекшісіне 3 жыл F3 бөлімі тарапынан қолдау көрсетілмейді.

6.14 Қорытынды есебі жеткіліксіз деп танылған жоба жетекшісіне 2 жыл ішінде ешқандай жаңа жобалық қолдау көрсетілмейді. Дегенмен, қорытынды есебі жеткіліксіз жобалар үшін жоба жетекшілерінің сұрауы бойынша және F3Ж комиссиясының мақұлдауымен кейбір зерттеулердің кайта жасау немесе корытынды есептің кайта дайындау үшін қосымша уақыт берілуі мүмкін. Алайда, берілетін қосымша уақыт пен жобаға берілген уақытты қосқанда жалпы отыз алты (36) айдан аспауы керек.

6.15 Дайындалған диссертациялық жұмысты қорғауда комиссия мүшелері немесе құзырлы кенес жарамсыз деп тапқан жағдайда, тиісті диссертациялық жұмыс жобасының жетекшілеріне 3 жыл бойы жаңа жобалық қолдау көрсетілмейді.

6.16 Белгіленген мерзімнің бітуіне қарамастан мақала шығару талаптарын орындаған диссертациялық жобаның жетекшілеріне 2 жыл, ал басқа жобалардың жетекшілеріне 3 жыл ішінде ешқандай жаңа жобалық қолдау көрсетілмейді.

6.17 F3 бөлімі тарапынан қолдау көрсетілетін жобалар бойынша жарияланған кез-келген мақалада немесе диссертацияда 5.18-баптағы сөйлем жазылмаса (болмаса) зерттеуішілерге F3Ж комиссиясының шешімімен 1 жыл ешқандай қолдау көрсетілмейді. Бірақ, бұл сөйлем зерттеуішілерге ешқандай қатысы жок басқа жағдайларға байланысты жазылмаган болса және F3Ж комиссиясы тарапынан қабылданған жағдайда, зерттеуішілерге ешқандай санкция салынбайды.

6.18 5.24-баптың немесе 5.33-баптың ережелері бұзылғандығы анықталса, жоба жетекшілеріне 3 жыл мерзімге жаңа жобалық қолдау көрсетілмейді.

6.19 6.3-баптың ережелерінің бұзылғандығы анықталса, жоба үйлестірушілеріне 3 жыл мерзімге жаңа жобалық қолдау көрсетілмейді.

6.20 6.7-бап немесе 6.8-бапта көзделген жағдайларға байланысты F3Ж комиссиясы тарапынан екінші рет санкция салынған зерттеуішілер F3 бөлімі көрсететін қолдауды ешқашан пайдалана алмайды.

6.21 Жобаның жетекшісі осы Ережеге және басқа да тиісті заңнамаға сәйкес ғылыми-техникалық, әкімшілік, құқықтық және каржылық аспекттерде жобаны жүзеге асыруға жауапты болады. Жетекші және жобаның басқа да тұлғалары жобаға бөлінген қаражатты жобаның мақсаттарына сәйкес, тиімді, үнемді пайдаланбауынан туындауы мүмкін ақаудың мөлшеріндегі кез келген зиянды өтеуге міндетті.

6.22 Регламентте көрсетілмеген мәселелер бойынша «Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің ғылыми-зерттеу жобаларын іске асыру және үйлестіру регламентінің» ережелері мен жалпы заннама ережелері қолданылады.

Күшіне ену

6.23 Осы Ереже, Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің Сенаты бекіткен күннен бастап күшіне енеді.

Жүзеге асыру

6.24 Осы Ереже Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің Ректоры мен Ректор Өкілі тараپынан жүзеге асырылады.

7. ӨЗГЕРІСТЕРДІ ЕҢГІЗУ ТӘРТІБІ

7.1. Университеттің осы ережесін басқару және оған өзгерістер енгізу ҚП-ХҚТУ-7.5.3-2020 Құжатталған акпараттарды басқару процедурасына сәйкес жүзеге асады.

7.2. СМЖ құжатына енгізілген өзгерістер «Өзгерістерді тіркеу парағында» тіркелуі тиіс.

8. КЕЛІСУ, САҚТАУ ЖӘНЕ ТАРАТУ

8.1 Осы Университет Ережесін талқылау және келісу Сенат отырысында жүзеге асырылады және хаттамамен рәсімделіп, бекітуге және өзгерістер мен толыктырулар енгізу туралы қаулы шығарады.

8.2 Ережениң әзірленуіне Ғылым департаменті, Факультеттер мен ГЗИ/ФЗО-лар, оны ережелер катарапына қосуға, жауапты болады.

8.3 Осы Университет Ережесінің жұмыс данасын сақтау, көбейту және қолданушыларға жіберу үшін жауапкершілік Ғылым департаментінің директорына жүктеледі. Осы Университет Ережесінің жұмыс нұскалары факультет декандарына, ғылыми істер жөніндегі декан оырибасарларына, кафедра менгерушілеріне электронды пошта адрестері бойынша жіберіледі.

8.4 Осы Университет Ережесінің бакылау данасы СРСО-ға сактауға беріледі.

<i>Коңға Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-турік университеті</i>	<i>УЕ-ХҚТУ-021-2023</i>
<i>Сапа менеджментінің жүйесі</i>	<i>Университет ережесі</i>
<i>Ғылыми-зерттеу жобаларын жүзеге асыру және үйлестіру туралы</i>	<i>21 беттің 19-беті</i>

КЕЛІСІЛДІ:

Ғылым және стратегиялық даму вице-ректоры

А.Ошибаева

Академиялық мәселелер вице-ректоры

Э.Идрисова

Қаржы және халықаралық байланыстар вице-ректоры

Мустафа Нұрсой

Жауапты хатшы

Г.Байсенкул

Заң бөлімінің басшысы

Г. Мусаханов

Қаржы департаментінің директоры

Қ.Төребай

Адам ресурстарын басқару бөлімінің басшысы
м.а.

Ж.Сыздыкова

Стратегиялық даму, рейтинг, комплаенс
бакылау және сапа орталығының жетекші
сарапшысы

А.Бакирова

<i>Коңга Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті</i>	<i>УЕ-ХҚТУ-021-2023</i>
<i>Саба менеджментінің жүйесі</i>	<i>Университет ережесі</i>
<i>Ғылыми-зерттеу жобаларын әсузеге асыру және үйлестіру туралы</i>	<i>21 беттің 20-беті</i>

YE-XKTY-021-2023

21 беттің 20-беті

Косымша А

Ф-СМБ-004

Танысу парагы

<i>Көкес Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті</i>	<i>UE-XKTU-021-2023</i>
<i>Сапа менеджментінің жүйесі</i>	<i>Университет ережесі</i>
<i>Ғылыми-зерттеу жобаларын әсузеге асыру және үйлестіру туралы</i>	<i>21 беттің 21-беті</i>

YE-XKTY-021-2023

21 беттін 21-беті

21 беттін 21-беті

21 бергін 21-өсі

Косымша В

Ф-СМБ-002

Өзгерістерді тіркеу нарағы